

"סוד שינוי העתיד" – תיבות בריחה ניידות מסמך הנחיות למדריך

"סוד שינוי העתיד" הוא משחק תיבות בריחה בסגנון אקשן וחוויה, שבו המשתתפים נשלחים למשימה של גילוי סוד מסתורי.

איך משחקים?

- המשתתפים מקבלים מספר ערכות. כל ערכה מכילה תיבה שבה תאים נעולים ואלמנטים גרפיים מעוצבים.
- בכל תיבה יש ארבעה תאים נעולים – שניים במנעול שלוש ספרות, אחד במנעול ארבע ספרות, ואחד במנעול מפתח. מנעול ספרות נוסף נועל אלמנט המחשת קיבוע פחמן.
- המשתתפים מתחלקים לקבוצות. כל קבוצה מקבלת ערכה אחת, ומשחקת בה באזור שמוקצה לה.
- המדריך עוזר לקבוצות עם רמזים והכוונות קטנות, בהתאם לזמנים, על מנת לוודא שכל הקבוצות יסיימו בזמן.
- בהדרגה, ועם פתירת החידות, המשתתפים פותחים את התאים ומגלים בתוכם אלמנטים נוספים שמסייעים לפתיחת התא הבא, וכך הלאה.
- בסיום המשחק ימצאו המשתתפים חלק מפאזל שכל חלקיו מפוזרים בין התיבות השונות. את החלק ימסרו למדריך. רק לאחר שכל המשתתפים יסיימו את המשחק והפאזל יושלם, הם יוכלו לצפות בסרטון הסיום.
- אופציונלי: לאחר שניצחו במשחק, ובהתאם לזמן הפעילות, אפשר לקיים דיון קצר ועיבוד משותף של התכנים על מנת לחזק את המסרים והערכים המועברים באמצעות המשחק.

הכנות לפעילות

לפני כל הפעלה של תיבות הבריחה, יש לבצע את הדברים הבאים:

1. לוודא שכל האלמנטים ברשימה הבאה נמצאים בכל אחת מהערכות.
2. לוודא שהמנעולים סגורים ושהם מכוונים לקוד הנכון.
3. להכין את החדר עם שישה שולחנות רחבים ונוחים+כיסאות.
4. לוודא שכתוב האולטרה מרוענן על גבי משימת החשיבה.
5. להכין מקרן ומחשב לצורך הקרנת סרטון הסיום, אם יש אפשרות כזו.

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

טבלת סידור התיבות

הטבלה תסייע לכם לסדר את התיבות לקראת הפעילות

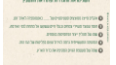
גלויים בתוך התיבה	דפי טיוטה וכלי כתיבה	עזר קיבוע פחמן נעול במנעול שלוש ספרות צהוב. הקוד – 531	תא אחד נעול במנעול שלוש ספרות אדום. הקוד – 357	שמונה מכסים שקופים	שאלון טביעת הרגל הפחמנית	תשבץ
			תא אחד נעול במנעול שלוש ספרות אפור. הקוד – 726			
			תא אחד נעול במנעול ארבע ספרות. הקוד – 1608			
			תא אחד נעול במנעול מפתח			

קרן קימת לישראל

קרן קימת לישראל
KKL - JNF
החטיבה לחינוך ולקהילה

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

							
						מודבקים בחלק הפנימי של מכסה התיבה 	ארבעה ענני ציטוטים
בתא הנעול במנעול אדום – קוד 357	פתק עם נוסחה ראשונה 	הגדרות לתשבץ 	45 אותיות לתשבץ	איור של עננים 	איור של אפקט החממה 	מחשבון 	חמש כרטיסיות מידע
בתא הנעול במנעול שלוש אפור – קוד 726	פתק עם נוסחת שמ"ה 	איור של דוכן יד שנייה 	דף סמלים לחידת דוכן יד שנייה 	12 קלפי מיחזור + איור של פחים 	משימת חשיבה 	התכתבות וואטסאפ 	איור פחים טביעת רגל מעץ
בתא הנעול במנעול ארבע ספרות – קוד 1608	פאזל של ערוגת נבטים 	איור טביעות רגליים 	מפתח מתחת לתא נסתר 	על מכסה התא הנסתר – סמל של כדור הארץ			

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

בתא הנעול במנעול מפתח	אוצר הסיום האופציונלי: שקית זרעים \ חותמות \ אחר	שישית מקוד הסיום על חתיכת פאזל				
אצל המדריך	פנס אולטרה סגול 	תיק בד צהוב ובו שש קופסאות מקופלות לאיסוף חומרים	קלמר ג'ינס המכיל: פנס אולטרה סגול, עפרונות, מחדד, מחק, אותיות תוספת			

בסיום הפעילות יש להחזיר את כל המרכיבים למקומותיהם ולחלקם על פי הרשימה, לנעול את המנעולים לפי התרשים וכו'.

הנחיות לפעילות

- המשחק מתנהל בקבוצות. אם הכיתה לא מגיעה מחולקת, יש לחלק את המשתתפים סביב השולחנות, ולהבהיר שאין לפתוח את התיבות עד להוראה מהמדריך.
 - מסבירים למשתתפים שהיום ישתתפו בפעילות חווייתית וכיפית של ערכות בריחה. במהלך הפעילות יצטרכו לפתור חידות כדי להתקדם במשחק ולפתוח תאים בתיבה בהדרגה.
 - מעבירים תדריך בסיסי שמטרתו להגן על הערכות:
- לא משתמשים בכוח (על הוראה זו חוזרים מספר פעמים). כל דבר שלא יוצא בקלות – לא אמור לצאת.

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

- אין צורך לפרוץ את המנעולים, ואין להפעיל כוח על כל חפץ שנמצא בתיבה. כל החומרים בתיבה עשויים מחומר ממוחזר והם עדינים. בבקשה שמרו עליהם כדי שגם הבאים אחריכם יוכלו ליהנות מהחווייה.
- נא לא לקשקש על החומרים. יש דפי טיוטה, מותר לכתוב רק עליהם ולא על שום דבר אחר.
- לחזור שוב על הבקשה לא להפעיל כוח ולהיות עדינים עם הערכות ותכולתן.

סיפור המסגרת

עתה המדריך עובר לתדריך העלילתי (סיפור המסגרת). **חשוב מאוד שכל מדריך ישנה את טקסט העלילה למילים האישיות שלו ויעביר את העלילה באופן שנוח לו, כדי שלא שהעלילה לא תישמע מדוקלמת, אלא תזרום בטבעיות.**

שלום לכולם ותודה שהצטרפתם למשימה החשאית שלנו היום,

לפני מספר שעות הגיעו לידינו תיבות מסתוריות נעולות, יחד עם אוסף של חפצים מעניינים וצפנים מאתגרים לפיצוח. החוקרים שלנו בדקו וגילו כי כל התיבות האלה עשויות מחומרים ממוחזרים, והן מכילות מידע מסתורי וחשוב ביותר על עתיד כדור הארץ. לפי כל מה שהצלחנו להבין, בתוך התיבות מסתתר סוד מיוחד, הסוד שבאמצעותו אפשר לשנות את העתיד...

אנחנו זקוקים לעזרה מכם כדי לפענח את הסוד. אין לנו את הקודים למנעולים, ואנחנו לא יכולים לפרוץ את התיבות בכוח מחשש שהסוד המסתורי יינזק. חייבים לשמור על הכול ולהיות עדינים. אז אם אין לנו את הקוד ואי אפשר להשתמש בכוח, האופציה היחידה שנשארה היא להשתמש במוח. לנסות לפענח את הצפנים הסודיים, לגלות את הקודים למנעולים, ולמצוא את המסר הסודי.

אני אנסה לעזור לכם כמיטב יכולתי אבל אני בעיקר סומך/סומכת עליכם. בהצלחה.

לאחר תום התדריך המדריך מזניק את המשתתפים לפעולה.

*תוך כדי המשחק, בזמן שהמדריך מסתובב בין הקבוצות ומושיט עזרה למשתתפים, הוא יכול להפנות שוב את תשומת לב המשתתפים לכך שהערכה עצמה עשויה כולה מחומרים ירוקים, מודפסת על נייר ממוחזר, ותוכנה רב פעמית ועמידה.

מהלך המשחק

בתיבה מונחים מספר פריטים ואלמנטים. על מנת לפתוח את התא הראשון, על המשתתפים להתמקד במכסים השקופים ובשאלון טביעת הרגל הפחמנית.

חידת טביעת הרגל הפחמנית

טביעת רגל פחמנית היא מדד המתייחס לכמות גזי החממה הנפלטים בעקבות פעילות אנושית, כגון תחבורה, תעשייה ושימוש בחשמל. הגזים הנפלטים מצטברים באטמוספירה ומגבירים את אפקט החממה.

קק"ל פועלת לצמצום טביעת הרגל הפחמנית של מדינת ישראל באמצעות נטיעת עצים ושמירה על השטחים הפתוחים וניהולם. אבל לא רק קק"ל יכולה להקטין את טביעת הרגל הפחמנית שלנו – כל אחד מאיתנו יכול להשפיע באמצעות שינוי קטן בפעולות יום-יומיות שהוא בוחר לעשות.

הנה כמה דוגמאות

נסו לחשוב: איזו פעולה מהבאות תקטין את טביעת הרגל הפחמנית ואיזו תגדיל אותה?

- לאכול יותר בשר כל שבוע.
- להקפיד לכבות את האור כשיוצאים מהחדר.
- ללכת יותר ברגל במקום לנסוע במכונית.
- לעשות יותר שופינג.

בחירה של ארבעת המכסים השקופים הנכונים מתוך השמונה והנחה שלהם זה על זה יוצרת את הקוד **357**, שפותח את התא הנעול במנעול שלוש ספרות אדום.

השקפים הנכונים הם:

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

בשלב זה המשחק הופך למקבילי והמשתתפים יכולים לפתור מספר חידות בו זמנית. הנוסחה נותנת להם את הפתרון לכל החידות יחד.

התשבץ

השלימו את ההגדרות ופתרו את התשבץ.

1. אקלים מייצג ממוצעים סטטיסטיים של _____ באטמוספירה לאורך זמן. **פתרון:** שינויים.
2. חומר שנוצר משיירי צמחים ובעלי חיים ששקעו אל מתחת לפני האדמה. **פתרון:** דלק מחצבים.
3. שמו של תהליך ייצור הפחמימות בצמחים. **פתרון:** פוטוסינתזה.
4. המהפכה התעשייתית גרמה לגידול עצום בפליטות של הגז הזה. **פתרון:** פחמן דו חמצני.
5. שמה של מעטפת הגזים המקיפה את כדור הארץ. **פתרון:** אטמוספירה.

קרן קימת לישראל
K K L - J N F
החטיבה לחינוך ולקהילה

מ	י	י	ו	נ	י	ש	1												
	מ	י	ב	צ	ח	מ	ק	ל	ד	2									
	ה	ז	ת	נ	ס	ו	ט	ו	פ	3									
י		נ	צ	מ	ח	ו	ד	נ	פ	ח	מ	4							
							ה	ר	פ	ו	ס	מ	ט	א	5				

חידת ענבים

"ריו הפיטו" סתם
רעם לרעות בעולם"
(מסמית אדן)

"...וכל מה שבדאית,
כלך בדאית, חן דעתך שלם חתם
תחריב את עולמי, שם קוקות
אין או סימקן אחרת"
(קוקות רבם (חלום), ג. ב. ג.)

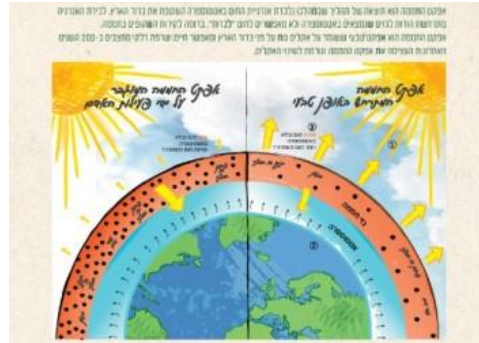
"בראש בו אוכלים
את ארזות הבקר שלם,
אנחנו נשפית תלויים
בחזק פון העולם..."
(מייסין, אורט קיט)

"איענ יורפים את
העולם אצמות, אצ
מקלים אותו
בהפסא ארציו.
חוגה יליוו להחכיר
לרם בוצב מושק"
(היבסם ארזת)

התחממות כדור הארץ

הקוד המתקבל מהאותיות המודגשות, **531**, פותח למשתתפים את אלמנט קיבוע הפחמן.

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

חידת קיבוע פחמן

קיבוע פחמן הוא תהליך ביולוגי שבמהלכו הצמח קולט פחמן דו חמצני מהאטמוספירה בתהליך המכונה פוטוסינתזה, ותוך שימוש באנרגיית האור בונה סוכרים.

בתהליך הזה הצמח מייצר את מזונו (סוכרים) – בניגוד לבעלי החיים שצריכים לקלוט את מזונם ממקורות אחרים ואינם יכולים לייצר אותו בעצמם. הצמח משתמש בסוכרים הנוצרים בתהליך הפוטוסינתזה לבניית חלקיו השונים, כמו גזע, עלים, שורשים ועוד.

אם תמשכו את הלשונית תוכלו לראות כיצד העץ גדל תוך שהוא הופך את הפחמן הדו חמצני לחמצן.

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

כשהמשתתפים מושכים את הלשונית נחשף הקוד **714** בתוך החורים שבצמרת העץ.

חיבור של כל הקודים לפי הנוסחה של $4+8+714$ נותן את הקוד **726**, שפותח את התא הנעול במנעול שלוש ספרות מוזהב.

לאחר מכן המשחק שוב מקבילי, עם ארבע חידות העוסקות בראשי התיבות שמח"ה ונוסחה להשגת הקוד הבא.

ראשי התיבות שמח"ה כוללים את המילים שימוש חוזר, מחזור, חשיבה והפחתה, שכל אחת מהן מייצגת תחום אחר של תפיסה מקיימת לשמירה על הסביבה ולהקטנת נזקי האדם.

חידת שימוש חוזר

שימוש חוזר הוא שימוש נוסף במוצר קיים. זה יכול להיות שימוש זהה, דומה, או שימוש שונה במוצר לעומת ייעודו המקורי. לדוגמה: לבישת בגד מיד שנייה, הפיכת קופסת שימורים למעמד עטים, מילוי מחדש של מחסנית דיו, שימוש בסלי קניות רב פעמיים ועוד. כל אחד מאיתנו יכול לעשות שימוש חוזר בכמעט כל דבר שנמצא ברשותו. אפשר גם לארגן ירדי יד שנייה קהילתיים ובית ספריים שיעזרו למצוא שימוש חוזר לחפצים שכבר יש לנו, ולמנוע את הפיכתם לפסולת.

מתחת לטקסט יש למשתתפים איור של דוכן ביריד יד שנייה שיש בו ספרים, בגדים, משחקים, סלי קניות רב פעמיים וכו'. לחלק מהאלמנטים בדוכן יש שלטים עם כיתוב בעברית, כמו למשל "בגדים", ולארבעה יש שלטים שמורכבים מסמלים.

החטיבה לחינוך ולקהילה

ושבע. **247.**

חידת מיחזור

עובש.

על הפתקית כתוב: תזכורת לעצמי למיין ולספור, ולא לשכוח גם את הפתק הזה.

אם המשתתפים ממיינים נכון את הקלפים, הם מקבלים את הקוד **453**.

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

משימת חשיבה

חשיבה סביבתית נכונה מביאה בחשבון את נזקי הייצור והצריכה לסביבה. על פי תפיסה זו, לפני שרוכשים מוצר חדש, חושבים: האם הוא באמת נחוץ? האם אפשר להשתמש במוצר קיים לאותו צורך? האם יש חלופה ידידותית יותר לסביבה?

משימה: חפשו בתיקים ובחרו פריט שאפשר היה להימנע מלקנות אותו. חשבו היטב יחד: מה היה אפשר לעשות במקום לקנות את הפריט הזה? הראו את הפריט למדריך או המדריכה, והסבירו מדוע בחרתם בו ומה התחליף שאתם מציעים. אם תבצעו את המשימה היטב, תקבלו משהו שיסייע להמשך.

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

אחרי שהמשתתפים מביאים למדריך את הפריטים, והוא מאשר שביצעו את המשימה כראוי, הוא נותן להם את הפנס האולטרה סגול, ועל גבי דף המשימה במקום שבו נמצאת הנורה, הם מוצאים את הקוד **869**. יש להקפיד לקבל חזרה את הפנס מיד אחרי שהקבוצה מצאה את הקוד.

חידת הפחתה

המושג הפחתה מתייחס להפחתת הצריכה של מוצרים ואנרגיה על ידי הפעלת שיקול דעת והימנעות מקניות מיותרות, או דרך חיסכון במים, בחשמל ובדלק. תפיסת ההפחתה שואפת להקטין ככל האפשר את הזיהום הסביבתי.

מוטי גזית

חבר'ה, מה קורה עם המסיבה? יש עוד מלא לתכנן. מה עם הגעה? תהיה מספיק חנייה לרכבים של כולם? יאללה מסיבה! אגב, יש לי גם רעיון לגיוס כספים שדיברנו עליו – נעשה יום שטיפת מכוניות וכל ההכנסות ילכו למסיבה. מה אתם אומרים?

שלומי כגן

בשביל מה חנייה, מוטי? האולם במרחק הליכה או מקסימום רכיבה קצרה באופניים. עשו טובה, חבר'ה, תשאירו את האוטו בבית, חבל.

שימי לוי

אני נגד שטיפת מכוניות. אולי נעשה במקום זה יריד יד שנייה או מכירת עציצים?

מעין גינצבורג

מתנדבת לדאוג לכל השטויות לרחבה, מצאתי דיל שווה על משקפיים מנצנצים, תותחי קונפטי וכל מיני צמידים כאלה שעושים אורות, יהיה פצצה!

רעות אמסלם

חבר'ה, ראיתי את התפריט של הקייטרינג לאירוע, ורציתי להציע שנוריד את כמויות הבשר. קצת מוגזם מה ששמתם שם, ושיהיו גם אופציות טובות לטבעונים.

אסי ביגלמן

פחחח. מה להפחית בשר? אם כבר, אז אין מספיק. תביאו עוד שיפודי אנטריקוטטטט.

יוליה בכור

מי כתב כלים רב פעמיים באקסל? חבר'ה לא צריך, אני דואגת לכל החד"פ, יש לי סטוקים.

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

אלישע צור

עוד משהו, אגב. בהמשך למה שדיברנו בשבוע שעבר על המזגנים – בגלל שאמור להיות מזג אוויר ממש נעים, לא חייבים מזגן, יהיה מספיק נעים עם אוויר מבחוץ.

אם המשתתפים יתמקדו באותיות המודגשות בשמות של החברים שתומכים בהפחתה, הם יקבלו את הקוד **39**.

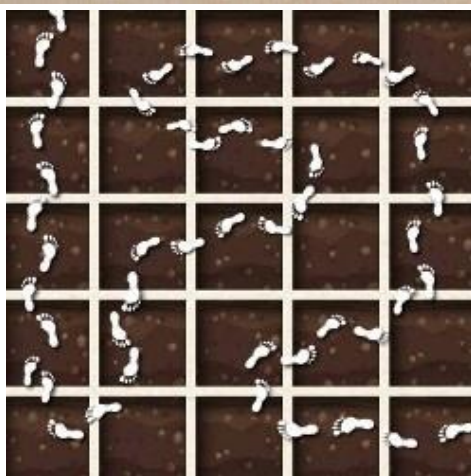
חיבור של ש+מ+ח+ה על פי הנוסחה נותן את הקוד **1608**, שפותח את התא הנעול במנעול ארבע ספרות.

חידת קק"ל

קרן קימת לישראל הוקמה ב-1901, במטרה לרכוש קרקעות בארץ ישראל עבור העם היהודי. עם השנים הפכה לגוף מרכזי שדואג לפיתוח היערות ברחבי הארץ ולניהולם. תרומתה של קק"ל ניכרת בתחומים רבים נוספים, בהם הקמת מאגרי מים ושיקום נחלים, סיוע להתיישבות, הכשרת דרכים ושבילי אופניים, מחקר ופיתוח חקלאי, חינוך וקהילה. קק"ל שותפה פעילה גם במאבק בשינוי האקלים, והיא פועלת במגוון דרכים לשימור ריאות ירוקות, לעצירת המדבור, להגברת השימוש במקורות אנרגיה מתחדשים, לחינוך סביבתי ולהקטנת טביעת הרגל האקולוגית של מדינת ישראל.

המשתתפים צריכים להרכיב את הפאזל ואז לעקוב אחר טביעות הרגליים במקביל לערוגת הנבטים.

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

אם יעשו זאת, יקבלו את המשפט: "שימו את טביעת הרגל על כדור הארץ".
ברגע שיעשו זאת, יחשוף המגנט בכף הרגל את התא הנסתר והם יוכלו לקבל את המפתח.

באמצעות המפתח פותחים את התא האחרון ובו מוצאים את ה"אוצר" (משתנה מהפעלה להפעלה) + חתיכה מפאזל קבוצתי.

לאחר הרכבת הפאזל על ידי כל הקבוצות מתגלה הטקסט:

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

יפה מאוד, כל הכבוד! הצלחתם לפענח את כל החידות!
נשאר רק דבר אחד אחרון לעשות:
כדי להשלים את המשימה הגדולה
תצטרכו לעבוד בשיתוף פעולה!
חברו את החלק הזה של הקוד
עם שאר החלקים שבתיבות האחרות.
רק לאחר שכולם יפתרו את הכול
תוכלו לגלות את הסוד הגדול...

הופכים צד ומקבלים:

קוד 10ד שינוי העתי7

המדריך (כביכול או באמת) פותח את המחשב באמצעות הסיסמה ומקרין את סרטון הסיום.

סרטון סיום

כל הכבוד! פיצחתם את כל הצפנים וגיליתם את המסר הסודי: "כל אחד משנה!"
לא צריך להיות ארגון גדול כדי להשפיע על העולם, כל אחד מאיתנו יכול לשנות ולהשפיע על שינוי האקלים.

הצעד הראשון הוא להיות מודעים. לבחון את הפעולות היום-יומיות שלנו ולהתרגל לשאול: מה ההשפעה הסביבתית של מה שאעשה עכשיו? איך אני יכול להקטין אותה?

הצעד השני הוא לעשות שינויים קטנים בחיי היום-יום שלנו: ההשפעה הסביבתית שלנו מתבטאת בבחירות שאנחנו בוחרים, בהרגלים היום-יומיים שלנו. כל פעם קצת, לא הכול בבת אחת. אולי אני לא אוותר על אכילת בשר, אבל אתרגל לנסוע לבית הספר באופניים במקום באוטו. או שאולי כן אעבור לתזונה צמחונית, אבל לאו דווקא אוותר על נסיעה באוטו. כל אחד ומה שהוא יכול ומוכן.

הנה כמה הצעות פשוטות להפחתת טביעת הרגל האקולוגית של כל אחד מאיתנו:

- להגיע ברגל או באופניים לאן שאפשר, במקום לנסוע במכונית.
- לצמצם צריכת בשר.
- לאכול אוכל מקומי ולא ארוז. או במילים אחרות, לוודא שכמה שפחות טיסות, נסיעות, אריזות ועטיפות נדרשו עבור האוכל שאנחנו אוכלים.
- להשתדל לזרוק פחות לפח – ובפשטות: לקנות פחות, לחשוב לפני שקונים האם חייבים, ולעשות שימוש חוזר.
- לחסוך באנרגיה – לכבות אורות ומכשירי חשמל.
- לחסוך במים – לערוך מקלחות קצרות, לסגור ברז כשמצחצחים שיניים ורוחצים כלים.

כל אחד יכול!